

گنجینه سوال رایگان

+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

	۱	۲	۳	۴
۱ -	☐	☐	☒	☐
۲ -	☒	☐	☐	☐
۳ -	☐	☐	☒	☐
۴ -	☒	☐	☐	☐
۵ -	☐	☐	☐	☒
۶ -	☐	☒	☐	☐
۷ -	☒	☐	☐	☐
۸ -	☐	☐	☐	☒
۹ -	☐	☒	☐	☐
۱۰ -	☐	☐	☒	☐
۱۱ -	☐	☒	☐	☐
۱۲ -	☐	☐	☐	☒
۱۳ -	☐	☐	☐	☒
۱۴ -	☐	☐	☐	☒
۱۵ -	☐	☐	☒	☐
۱۶ -	☒	☐	☐	☐
۱۷ -	☐	☒	☐	☐
۱۸ -	☐	☐	☒	☐
۱۹ -	☐	☐	☒	☐
۲۰ -	☒	☐	☐	☐
۲۱ -	☐	☐	☐	☒
۲۲ -	☐	☐	☐	☒
۲۳ -	☐	☐	☒	☐
۲۴ -	☐	☐	☒	☐
۲۵ -	☐	☐	☒	☐
۲۶ -	☐	☐	☐	☒
۲۷ -	☐	☒	☐	☐
۲۸ -	☐	☐	☐	☒
۲۹ -	☒	☐	☐	☐
۳۰ -	☒	☐	☐	☐

۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
با توجه به اینکه ممکن است قضیه نه حملی باشد نه مانعةالجمع، بنابراین امکان رفع وجود دارد، پس قضیه مانعةالجمع است.

۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
در گزینه‌ی اول ابتدا مقدم آمده است (هر که بامش بیش) سپس تالی (آنگاه برفش بیشتر خواهد بود).
در سایر گزینه‌ها ابتدا تالی و سپس مقدم آمده است.

۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
این احتمال وجود دارد که علی‌رغم غلط بودن مقدمات یک استدلال، نتیجه درست باشد مثلاً: هر انسانی سنگ است، هر سنگی ناطق است، پس هر انسانی ناطق است.

۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
نکته: قضایای شرطی منفصل به سه دسته تقسیم می‌شوند که عبارتند از: منفصل حقیقی، منفصل مانع‌الجمع، منفصل مانع‌الرفع
گزینه‌ی اول یک قضیه‌ی شرطی منفصل مانع‌الجمع می‌باشد. در قضایای مانع‌الجمع صدق هر دو طرف هم‌زمان غیر ممکن است اما کذب هر دو طرف می‌تواند ممکن باشد.
علی در آزمون علمی شاید نمره‌ای مابین عالی و ضعیف را گرفته باشد و هیچ‌کدام از نمرات عالی و ضعیف را کسب نکرده باشد.
سایر گزینه‌ها اشاره به قضیه‌ی شرطی منفصل حقیقی دارد که صدق و کذب هر دو طرف قضیه هم‌زمان غیر ممکن است و در صورت صادق بودن یک طرف حتماً طرف دیگر کاذب خواهد بود و بالعکس.

۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
با توجه به اینکه امکان جمع دو طرف شرطی وجود دارد پس شرطی مانعةالرفع است در حالی که سایر گزینه‌ها مانعةالجمع هستند.

۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(۱) مقدمه اول: اگر باران ببارد هوا سرد می شود.

مقدمه دوم: هوا سرد شده است. (وضع تالی)

نتیجه: باران باریده است.

اعتبار: معتبر نیست زیرا ممکن است هوا به دلیل بارش برف سرد شده باشد.

(۲) مقدمه اول: اگر او مسلمان باشد، روزه می گیرد.

مقدمه دوم: او مسلمان است. (وضع مقدم)

نتیجه: او روزه می گیرد.

اعتبار: معتبر است.

(۳) مقدمه اول: اگر پرخوری کنیم، چاق می شویم.

مقدمه دوم: محمد پرخوری نمی کند. (رفع مقدم)

نتیجه: محمد چاق نمی شود.

اعتبار: معتبر نیست زیرا ممکن است محمد به دلیل بیماری چاق شود.

(۴) مقدمه اول: اگر منطق بخوانیم، باهوش می شویم.

مقدمه دوم: کیمیا باهوش است. (وضع تالی)

نتیجه: کیمیا منطق خوانده است.

اعتبار: معتبر نیست زیرا ممکن است کیمیا به علت دیگری باهوش باشد.

۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

آیا می توان حالت دیگری را فرض کرد؟

۱- بله ← منفصل مانعه الجمع

۲- خیر } منفصل حقیقی ← نمی توانند همزمان صادق یا کاذب باشند.

منفصل مانعه الرفع ← ممکن است همزمان صادق باشند.

بررسی گزینه ها:

(۱) می توان حالت دیگری را فرض کرد. (مثلاً سیب) پس منفصل مانعه الجمع یا غیرقابل جمع در صدق است.

(۲) می توان برای ثبت نام از کارت ملی و شناسنامه به صورت همزمان استفاده کرد. (هر دو صادق باشد) پس منفصل

مانعه الرفع یا غیرقابل جمع در کذب است.

(۳) یک انسان یا زنده است یا مرده و حالت دیگری ندارد. در صورت صادق بودن یک طرف، طرف دیگر حتماً کاذب

است. پس منفصل حقیقی است.

(۴) یک قورباغه دو زیست است و ممکن است هم در آب زندگی کند و هم در خشکی. (هر دو صادق باشد) پس

منفصل مانعه الرفع یا غیرقابل جمع در کذب است.

۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قضیه، یک جمله خبری بامعنا است. (به عبارت دیگر قضیه، همان تصدیقی است که قابلیت صدق و کذب دارد). قضیه شرطی نیز از اقسام قضایا است، در نتیجه یک تصدیق است و تمام تصدیق‌ها نیز حکم و قضاوت دارند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) قضیه شرطی، قضیه‌ای است که در آن به اتصال یا انفصال دو نسبت حکم شده است.

(۲) در قضایای شرطی، تالی همواره به لحاظ معنایی دنباله مقدم ذکر می‌شود.

(۳) قضایای شرطی نمی‌توانند جملات امری باشند.

۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌های تست:

(۱) حقیقی - حقیقی

(۲) حقیقی - مانعة الجمع

(۳) حقیقی - انفصال برقرار نیست

(۴) انفصال برقرار نیست - حقیقی

نکته: اگر بین دو حالت قضیه‌ی شرطی نسبتی مثل تساوی یا عموم و خصوص مطلق در نسبت‌های چهارگانه برقرار باشد اصلاً انفصالی برقرار نیست و نمی‌توان یک قضیه‌ی شرطی منفصله ساخت.

۱۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نمی‌شود هم‌زمان دو قضیه‌ی «علی نمره‌ی بالای ۱۷ بگیرد» و «علی قبول نشود» با هم صادق باشند. نمی‌شود هم نمره‌ی بالای ۱۷ گرفت و هم مردود شد (یعنی زیر ۱۰ گرفت) اما ممکن است هم‌زمان دو قضیه با هم کاذب باشند، یعنی نمره‌ی بالای ۱۷ نگیرد و مردود نیز نشود (مثلاً ۱۵ بگیرد).
گزینه‌ی ۱ منفصل حقیقی است و در گزینه‌های ۲ و ۴ اصلاً انفصال برقرار نیست.

۱۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قضیه‌ی «فکر یا تعریف است یا استدلال»، قضیه‌ی «شرطی منفصل حقیقی» است؛ زیرا هم درست بودن دو طرف قضیه محال است و هم غلط بودن هر دوی آن‌ها.

قضیه‌ی «ماده‌ی قضیه یا تجربی است یا تاریخی»، قضیه‌ی «شرطی منفصل مانعة الجمع» است؛ زیرا محال است ماده‌ی قضیه هم تجربی باشد و هم تاریخی، اما می‌تواند نه تجربی باشد و نه تاریخی (به عنوان مثال: حسی، بدیهی و ... باشد) و یا این‌که تجربی باشد و یا تاریخی.

قضیه‌ی «انسان یا به اندازه‌ی کافی تلاش نمی‌کند یا موفق می‌شود»، قضیه‌ی «شرطی منفصل مانعة الخلو یا مانعة الرفع» است که درست برعکس قضیه‌ی شرطی منفصل مانعة الجمع است.

۱۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف) شیوا نمی‌تواند هم در دانشگاه دولتی درس بخواند، هم آزاد؛ اما می‌تواند نه در دانشگاه دولتی درس بخواند نه آزاد. (غیرانتفاعی)

ب) آقای رفیعی نمی‌تواند هم مجرد باشد و هم دارای فرزند، اما می‌تواند هیچ‌یک نباشد. (ازدواج کرده باشد، اما بدون فرزند باشد).

ج) خانم کریمی نمی‌تواند هم‌زمان هم کارمند بانک باشد، هم کارمند ثبت احوال، اما می‌تواند شغل دیگری داشته باشد.

د) قضایای شرطی نمی‌توانند هم متصل باشند هم منفصل و نمی‌توانند نه منفصل باشند و نه متصل.

و) استدلال‌ها یا قیاسی‌اند یا استقرایی (نمی‌توانند هر دو باشند و نمی‌توانند هیچ‌یک نباشند).

۱۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قیاس استثنایی این گزینه به شکل زیر است:

هر کسی دانش آموز انسانی باشد (مقدم) آزمون های کانون را می شناسد (تالی)؛ دانش آموزان تجربی دانش آموز انسانی نیستند (رفع مقدم) پس آزمون های کانون را نمی شناسند (رفع تالی).

این استدلال معتبر نیست؛ زیرا از حالت رفع مقدم نمی توان نتیجه ی صحیحی به دست آورد. تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ی ۱: اگر در این کلاس ها شرکت کنی (مقدم) آن گاه رتبه ی برتر کنکور خواهی شد (تالی)؛ تو رتبه ی برتر کنکور نیستی (رفع تالی) پس معلوم می شود در این کلاس ها شرکت نکرده ای (رفع مقدم).

گزینه ی ۲: اگر کسی در کانادا زندگی می کند (مقدم)، تنها به زبان انگلیسی تکلم نمی کند (تالی)؛ تنها زبانی که تو به آن تکلم می کنی انگلیسی نیست (وضع تالی)، پس در کانادا زندگی می کنی (وضع مقدم).

گزینه ی ۳: هرگاه کالایی جزء تجهیزات پزشکی و دارویی باشد (مقدم) مشمول تحریم نمی شود (تالی)؛ واکسن کرونا جزء تجهیزات پزشکی و دارویی است (وضع مقدم) پس واکسن کرونا مشمول تحریم نخواهد بود (وضع تالی).

۱۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. چون وضع مقدم و معتبر است. تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ی ۱: رفع مقدم - نامعتبر

گزینه ی ۲: رفع مقدم - نامعتبر

گزینه ی ۳: وضع تالی - نامعتبر

۱۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در شرطی متصل، مقدم مستلزم تالی و تالی تابع مقدم است (نه برعکس). یعنی با وجود مقدم می توانیم وجود تالی را نیز نتیجه بگیریم (از وضع مقدم وضع تالی را نتیجه بگیریم) و در صورت نبود تالی نبود مقدم را نیز نتیجه بگیریم (از رفع تالی رفع مقدم را نتیجه بگیریم). اما دو حالت رفع مقدم و وضع تالی مغالطه محسوب می شوند.

۱۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارت عدد یا زوج است یا فرد، با بقیه متفاوت است، چون این گزینه منفصل حقیقی است. در این گونه قضایا هر دو بخش قضیه، هم زمان صادق و هم زمان کاذب نیستند. تشریح گزینه های دیگر:

گزینه های ۲، ۳ و ۴ منفصل مانعة الجمع هستند.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۱۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شرط اول یعنی دو مقدمه سالبه نباشند، یا هر دو موجه باشند (که نتیجه موجه خواهد شد) یا یکی موجه یکی سالبه باشد. (که نتیجه، سالبه خواهد شد)

شرط دوم یعنی حد وسط در هر دو مقدمه منفی نباشد که در شکل دوم چون حد وسط در هر دو مقدمه محمول است پس هر دو مقدمه نباید موجه باشند. پس یک مقدمه موجه و یک مقدمه سالبه است، پس نتیجه حتماً سالبه است. چون نتیجه حتماً سالبه است پس محمول نتیجه علامت مثبت دارد، پس حتماً نیاز به بررسی شکل سوم هست.

۱۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در انفصال حقیقی هر دو قضیه همزمان کاذب و همزمان صادق نیستند؛ بنابراین اگر یک طرف کاذب باشد (کذب د یا همان صدق غیر د) طرف دیگر حتماً صادق است (صدق ج). بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: از کذب یک طرفه منفصله (صدق غیر ج = کذب ج) به کذب طرف دیگر (صدق غیر د = کذب د) رسیده است؛ که نادرست است.

گزینه ۲: از صدق یک طرفه منفصله (صدق د) به صدق طرف دیگر (کذب غیر ج = صدق ج) رسیده است؛ که نادرست است.

گزینه ۴: از کذب یک طرفه منفصله (کذب ج) به کذب طرف دیگر (صدق غیر د = کذب د) رسیده است؛ که نادرست است.

۱۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این استدلال به صورت زیر بوده است:

۱- اگر قضیه‌ای حملی باشد، دارای موضوع و محمول است.

۲- جملات امری قضیه حملی نیستند (رفع مقدم).

پس جملات امری دارای موضوع و محمول نیستند.

۲۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فقط گزینه‌ی ۱ شرطی منفصل محسوب می‌شود. در بقیه‌ی گزینه‌ها میان دو جزء قضیه، انفصالی وجود ندارد. برای توضیح برقرار بودن انفصال می‌توان از نسبت‌های چهارگانه کمک گرفت. اگر حالت‌های دو طرف به صورت تساوی یا عموم و خصوص مطلق باشند انفصالی بین دو جزء برقرار نیست. یعنی این که دو جزء کاملاً به هم منطبق باشند (مثل گزینه‌ی ۲) و یا این که یک جزء کاملاً درون جزء دیگر باشد (مثل گزینه‌های ۳ و ۴).

۲۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در قضیه‌ی منفصل غیرقابل جمع در کذب، هر دو طرف نمی‌توانند کاذب باشند. پس می‌توان از کذب یک طرف، صدق دیگری را نتیجه گرفت: «اگر غیر غیر ب (= ب)، آگاه الف» یا «اگر غیر الف، آن‌گاه غیر ب»

۲۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قضیه‌ی «مثلث یا متساوی‌الاضلاع است یا قائم‌الزاویه» منفصل غیرقابل جمع در صدق (مانعة الجمع) است. زیرا همزمان هر دو طرف قضیه نمی‌توانند با هم صادق باشند ولی می‌شود هیچ‌کدام صادق نباشند.

قضیه‌ی «حمید یا در آب است یا غرق نمی‌شود» منفصل غیرقابل جمع در کذب (مانعة الرفع یا مانعة الخلو) است. زیرا همزمان هر دو طرف قضیه نمی‌توانند با هم کاذب باشند (هم حمید در آب نباشد و هم غرق شود) ولی هر دو می‌توانند صادق باشند: حمید در آب باشد و غرق هم نشود (شنا کند).

قضیه‌ی «این پراید یا سبز است یا سبز نیست» منفصل حقیقی است. زیرا همزمان نه هر دو طرف قضیه با هم می‌توانند صادق باشند (هم سبز باشد و هم سبز نباشد) و نه هر دو با هم می‌توانند کاذب باشند (نه سبز باشد و نه غیرسبز).

۲۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مقدمه‌ی دوم اگر سالبه باشد و مقدم هم سالبه باشد از وضع مقدم، وضع تالی نتیجه می‌شود (اگر باران نبارد، رود دجله خشک می‌شود. باران نبارد. رود دجله خشک می‌گردد). اگر مقدمه‌ی دوم سالبه باشد و تالی موجهه باشد از رفع تالی، رفع مقدم نتیجه می‌شود (اگر باران نبارد، رود دجله خشک می‌شود. رود دجله خشک نیست. باران باریده است).

۲۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موجود از لحاظ زمان وجودش به سه دسته تقسیم می‌شود:

۱- قبلاً بوده است و اکنون نیست.

۲- اکنون هست، اما قبلاً نبوده است.

۳- هم در گذشته وجود داشته و هم اکنون وجود دارد.

بنابراین، این قضیه به این صورت است: «نه هیچ‌کدام و شاید هر دو»

۲۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به این‌که در این قیاس اتصال بین دو جزء قضیه شرطی وجود دارد؛ پس این قیاس استثنایی اتصالی می‌باشد و در قیاس استثنایی اتصالی اگر تالی مقدمه اول وضع شود، باعث ایجاد مغالطه وضع تالی شده و نشان‌دهنده عدم اعتبار قیاس خواهد بود.

۲۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

این قیاس، یک قیاس انفصالی حقیقی است و در آن از اثبات یک طرف نفی طرف دیگر به دست آمده است.

۲۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. استدلال مذکور به صورت زیر بوده است:

اگر قضیه‌ای موجهی کلی باشد از انواع قضایای محصوره است.

قضیه‌ی شخصی از انواع قضایای محصوره نیست (رفع تالی).

پس: قضیه‌ی شخصی موجهی کلی نیست.

۲۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مقدمه اول قیاس انفصالی حقیقی، باید قضیه منفصله حقیقی باشد. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: منفصل مانعة الجمع در صدق

گزینه ۲: منفصل مانعة الجمع در صدق

گزینه ۳: منفصله غیرقابل جمع در کذب

۲۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در قیاس استثنایی اتصالی دو حالت وضع مقدم و رفع تالی نتیجه‌بخش است. دقت کنید که در استدلال صورت سؤال ابتدا تالی ذکر شده و سپس مقدم (که تغییری در مقدم یا تالی بودن هریک از اجزا ایجاد نمی‌شود).

«الف ج است» وضع تالی است. پس نمی‌توان به طور یقینی «ب ه است» (وضع مقدم) را نتیجه گرفت.

۳۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

در این بیت ابتدا تالی و سپس مقدم ذکر شده است، اما در سایر گزینه‌ها ابتدا مقدم است و سپس تالی.